

Vergaderjaar 2020–2021

28 807

Vogelpest (Aviaire influenza)

Nr. 234

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT EN VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 februari 2021

Op 1 februari informeerde de Minister van LNV uw Kamer over de stand van zaken hoogpathogene vogelgriep (HPAI) (Kamerstuk 28 807, nr. 231). In deze brief wordt uw Kamer geïnformeerd over de meest actuele situatie in Nederland maar ook wereldwijd. Daarnaast wordt uw Kamer geïnformeerd over het bijgevoegde Buro-advies over «de risico's voor de volksgezondheid van aviaire influenzavirus in separatorvlees van pluimvee» naar aanleiding van het aantreffen van HPAI-virus in een partij kipseparatorvlees van een Nederlands vleesverwerkend bedrijf.

Hoogpathogene vogelgriep in Nederland

Op vrijdag 19 februari is bij de NVWA een verdenking gemeld van hoogpathogene vogelgriep HPAI bij een legbedrijf in Sint-Oedenrode (Noord Brabant). Op 20 februari bevestigde Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) dat het een besmetting betrof van vogelgriep serotype H5. Zondag werd bekend dat het om een H5N8-virus ging. Het besmette bedrijf is op zaterdag 20 februari geruimd. Daarnaast zijn er de twee bedrijven, die binnen een straal van 1km van het besmette bedrijf liggen, uit voorzorg geruimd.

Risicoanalyse WBVR

Het virus circuleert op dit moment nog in wilde vogels die nu in Nederland zijn. Het WBVR heeft recent een actuele risicobeoordeling gemaakt waarin zij het risico, dat een Nederlands pluimveebedrijf besmet raakt met hoogpathogene vogelgriep, nog steeds hoog inschatten. In dode wilde vogels in Nederland worden nog steeds enkele positieve monsters gevonden.

De resultaten van de risicobeoordeling van WBVR, samen met de laatste besmetting van het bedrijf in Sint-Oedenrode, betekent dat het risico nog

steeds niet voldoende is afgenomen, om maatregelen in te kunnen trekken.

Op 12 februari is de 16-wekentermijn, dit is de termijn dat vrije-uitloopeieren ondanks de ophokplicht nog als vrije-uitloopei verkocht mogen worden, afgelopen. Dit betekent dat vrije uitloopeieren tijdelijk als scharrelei verkocht moeten worden. De Minister van LNV is zich bewust van de gevolgen die dat heeft voor de sector en de retail. Echter, op dit moment blijft het nodig om de ophokplicht in stand te houden.

Situatie Europa

De afgelopen drie weken waren met name in Frankrijk, Duitsland en Polen nog uitbraken met vogelgriep bij pluimveebedrijven. Frankrijk meldde de laatste drie weken 12 besmettingen bij bedrijven, Duitsland 10 en Polen 5. In België raakte nog 1 bedrijf besmet de afgelopen drie weken. Daarnaast werden in Italië (1), Finland (1), Zweden (1), Tsjechië (3), Estland (1), Bulgarije (1) en Oekraïne (2) uitbraken gemeld bij bedrijven in de afgelopen drie weken.

Bericht in Rusland van besmettingen met H5N8 bij mensen

Hoogpathogene vogelgriep is een bestrijdingsplichtige dierziekte in de Europese Unie. Als er besmettingen geconstateerd worden, wordt een bedrijf altijd geruimd. Bij ruimingen bij uitbraken van hoogpathogene vogelgriepvirussen in Nederland worden altijd maximale voorzorgsmaatregelen genomen om besmetting van het bij de ruimingen betrokken personeel te voorkomen, zoals het dragen van volgelaatsmasker en speciale overalls. Daarnaast wordt ruimingspersoneel gevaccineerd met een regulier griepvaccin. Het ruimingspersoneel, de veehouder, zijn gezin en dierverzorgers worden gemonitord door de GGD en aan hen worden virusremmers verstrekt.

Dit weekend verschenen er berichten in de media dat in Rusland in december 2020 zeven personen, die op een pluimveebedrijf werkten, besmet zouden zijn met HPAI H5N8. De berichten vermelden dat de klachten van deze personen mild waren en dat er alleen aanwijzingen waren voor dier mens besmetting en niet voor besmettingen tussen mensen.

Eerder was al bekend dat sommige soorten vogelgriep in zeldzame gevallen mensen kunnen infecteren. Volgens het RIVM gebeurt dit alleen als er sprake is van direct en intensief contact tussen besmette dieren en mensen zoals bij verzorgers van de dieren of bij mensen die betrokken zijn bij ruimingen. Er zijn in Nederland geen gevallen bekend van met H5N8 besmette mensen. Het RIVM heeft de in Nederland circulerende HPAI-virussen eerder beoordeeld en het zoönotisch potentieel van deze virussen als laag beoordeeld. Meer informatie uit Rusland, via de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), is nodig om deze berichten goed te kunnen beoordelen. Zodra meer informatie bekend is, zal het RIVM hier duiding aan geven.

Separatorvlees van pluimveevlees & Buro-advies

Eind vorig jaar heeft een vleesverwerkend bedrijf HPAI-virus aangetroffen in een partij separatorvlees van pluimveevlees. Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft naar aanleiding van deze melding aan het Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek (Buro) van de NVWA een

beoordeling gevraagd van het risico voor de voedselveiligheid¹. Buro concludeert dat – gezien de Europese monitorings- en bestrijdingsplicht en de hoge sterfte bij een HPAI-besmetting – er in Europa een zeer kleine kans is dat met HPAI aviaire influenzavirussen besmet pluimveevlees in de voedselketen terechtkomt. Buro duidt het aantreffen van AI-virus in een partij separatorvlees daarom als een uitzonderlijke toevalstreffer. Door het hanteren van een goede keukenhygiëne en het gebruikelijke koken of verhitten van pluimveevlees voor consumptie, is de kans dat met HPAI besmet pluimveevlees tot infecties van consumenten leidt volgens Buro verwaarloosbaar. Door verhitting wordt het virus namelijk onschadelijk gemaakt.

Separatorvlees mag niet als zodanig aan de consument verkocht worden en mag alleen verwerkt worden in producten die vóór consumptie – door het bedrijf of door de consument – worden verhit. Deze partij betrof het type separatorvlees dat altijd door een bedrijf moet worden verhit. De NVWA ziet erop toe dat deze partij in Nederland wordt verhit.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C.J. Schouten

De Minister voor Medische Zorg,
T. van Ark

¹ <https://www.nvwa.nl/documenten/consument/eten-drinken-roken/vlees-en-vleesproducten/risicobeoordelingen/advies-van-buro-over-de-risicos-voor-de-volksgezondheid-van-aviair-influenzavirus-in-separatorvlees-van-pluimvee>